

אילו של יצחק

ה' כסלו	כניסת	יציאת
ה'תשפ"ד	שבת	שבת
ירושלים	15: 59	17: 17
ת"א	16: 20	17: 19
חיפה	16: 08	17: 17
באר שבע	16: 22	17: 20

פרשת "תולדת"

עשרים שנה חלפו מאז נשא יצחק את רבקה לאישה, ועדיין אין להם ילדים: **"וַיַּעֲתֵר יִצְחָק לַה' לֵנַח אִשְׁתּוֹ, כִּי עֲקָרָה הָיָה; וַיַּעֲתֵר לוֹ ה', וַתֵּהֵר רִבְקָה אִשְׁתּוֹ."** (כ"ה, כ"א)

המפרשים דקדקו בסדר פסוק זה ושאל הרב **שמעון דוד פינקוס זצ"ל** ("תפארת שמשון"): מדוע לא כתוב "ויקשב לו ה'" אלא "ויעתר", כלומר הקב"ה נענה לתפילותיו, אך בקושי. כביכול אמר לו: 'מאחר ובקשת בקשות כה רבות, עלי להעניק לך את מבוקשך'.

ומסביר הרב: בברית בין הבתרים, נאמר לאברהם: **"וְאֵתָה תְּבֹא אֶל-אֲבִיתִי, בְּשָׁלוֹם: תִּקְבְּרָה, בְּשֵׂיבָה טוֹבָה."** (טו, טו) - וידועים דבריו של רש"י שם: **"תקבר בשיבה טובה"** - "בישרו שיעשה ישמעאל תשובה בימיו ולא יצא עשו לתרבות רעה בימיו, ולפיכך מת חמש שנים קודם זמנו ובו ביום מרד עשו". כלומר, אברהם אבינו נפטר חמש שנים קודם זמנו כדי שלא יראה את עשו יוצא לתרבות רעה.

ושמעת, אמר הרב פינקוס זצ"ל, שאמרו פעם לפני הגר"ח זוננפלד זצ"ל, שביקש הקב"ה להאריך את עקרותו של יצחק בחמש שנים נוספות כדי להשלים את שנות חיי אברהם אביו בשיבה טובה, אולם מאחר והוא כה הצעיר ובקש ממנו ילדים, נעתר לו הקב"ה.

כששמע זאת הגר"ח זצ"ל הוסיף על אתר ואמר, כי המילים "ויעתר לו ה'" הם גימטריא **מדויקת** של "חמש שנים" (748)! וכשאמרו את הגימטריא לגאון ר' אהרן קוטלר זצ"ל התפעל ואמר כי דברים אלו נאמרו ברוח הקודש!

ושאלו חז"ל (יבמות סב.): מפני מה היו אבותינו עקרים?

וענו, מפני שהקב"ה מתאוה לתפלתן של צדיקים. וצריך להבין: מה מיוחד בתפלתן יותר מתפלת שאר אנשי דעלמא? ודחוק לומר שתפלת צדיקים עדיפה, משום שהם יודעים לכוון יותר טוב בתפלתן בכוונות נעלות ונשגבות, שהרי כבר מצינו שגם תפלת המדוכאים ונשברי הלב מקובלת ביותר אצל הקב"ה, ככתוב: **"קָרוֹב ה' לְנִשְׁפָּרִי לֵב וְאֵת דַּפְּאֵי רוּחַ יוֹשִׁיעַ."** וזאת גם ללא כוונות נעלות ונשגבות.

אלא נראה לבאר שישנו כלל יסודי וברור המשותף גם לצדיקים וגם לנדכאים ושבורי הלב, שגורם לכך שהקב"ה יתאוה ויבקל את תפלתם וכלל זה יכול להתאים לכל יהודי, והוא: **שיגשג תפלה מתוך הרגשה והכרה ברורה שאין לו על מי לסמוך בעולם כלל ואין לו במי להסתיע אלא בהקב"ה בלבד! ורק בו תולה מבטחו, ומקוה ומצפה רק לישועתו בלבד! לתפלה כזו מתאוה הקב"ה והיא שמתקבלת.**

מעלה זו ישנה בדרך כלל רק לצדיקים שרואים תמיד רק את השי"ת לנגד עיניהם ואפס זולתו, וכן לנשברי הלב שהם במצב שאין להם כבר תקוה משום גורם, אלא מקווים לישועת ה' בלבד.

אצל **רבי יוסף יואל קאהן שליט"א האדמו"ר מ'מבקשי אמונה'** (י"ז באדר ב' תשי"ט) כל תפילה פשוטה, כמוה כ'תפילת הימים הנוראים', כל תפילה היא 'ישות' של דבקות ותחינה לפני בורא העולם שמולידה פירות, וגם אם באופן לא נראית הישועה, חלילה מלהתייאש, עוד תפילה ועוד תפילה והישועה בסוף בא תבוא. את הדברים למד כ"ק האדמו"ר שליט"א על עצמו ובשרו, וכפי שהוא דורש ומלמד את הבאים לחסות בצלו ולהתחזק באישו היוקדת, ואלו דבריו המאלפים:

"שלושים ושתים שנים חלפו מיום חופתי, י' בשבט תשל"ט, עד ליום בו זכיתי לחבוק פרי בטן, זוג תאומות, ביי"ב באדר ב' תשע"א.

השנים שחלפו עד אז היו מלאים בצפייה דרוכה וארוכה רצופת תפילות ותחנונים לפני בורא העולם. שלושים ושתים שנים וחודשיים בהם לא אמרנו נושא, התפללנו, חיכינו וקיוונו.

או אפשר לתאר את שברון הלב ואת הצער העמוק בו היינו שרויים, אוקיינוסים של עוגמת נפש עברו עלינו כשהסכנה הגדולה שריחפה מעל ראשנו היה הייאוש. לא היה חסר מי שייאש אותנו, מאנשי רפואה עד מקובלים רואי נסתרות. אולם המשכנו כל אותן שנים להתפלל, לקוות, להתברך אצל צדיקים ולנסות סגולות רבות. זכורני את אותו מקובל גדול שהפצתני לקבל ברכתו והבטחתו, אולם הוא ייאש אותי בציניו שהוא לא רואה עוד עבורי סיכוי לזרע בר קיימא, הוא אף הוסיף ואמר: "אני מבטיח לך שלא יהיו לך ילדים לעולם!" צדיק מפורסם אחר אמר לי ביגון: "איני רואה לך ילדים, אולם על ידי שתעמיד תלמידים הגונים דורשי ה', יישאר לך שם ושארית לעולמי עד!"

דברי ייאוש אלה שנאמרו לי לאחר כמעט שלושה עשורים של תקווה כמעט אפסית, איימו לשבור את רוחי. הרי יש דבורים מעין אלה הנאמרים לאחר שנים רבות כל כך מבלי פתח של אור, כדי לשבור את לבו של אדם מן היישוב. אולם לי היה ברור שלא אתן לאף אדם או כוח שבעולם שייאשני. התחזקתי בכל כוחותי בדי' יתברך והצבתי נר לרגלי את דבריו של הר"ק רבי נחמן מברסלב זי"ע שאג: "געוואלד, אין שום ייאוש בעולם כלל!" ידעתי את אשר אמרו חז"ל: "אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם, אל ימנע עצמו מן הרחמים", והחלטתי לקבל על עצמי תוספת תפילה: להתפלל מידי יום בדמעות שליש על ציון מצבתה של רחל אמנו, גם היא היתה עקרה שנים רבות עד שחסד שמים השיגה וילדה את יוסף ובנימין, ולסיים שם את ספר התהלים כולו.

שנה שלימה הגעתי מידי בוקר אל הציון הקדוש של 'מאמע רחל' ובקול נהי בכי תמרורים סיימתי את ספר התהלים, דבר יום ביומו. העתרתי וביקשתי מאבי שבשמים שיזכני לשכר פרי הבטן. כעבור שנה מתמדת של תפילה ואמירת תהלים ניסה היצר לשבור את רוחי וללבי החלו להתגנב מחשבות: "שנה שלימה אתה מתפלל לפנות בוקר בציון הקדוש ועדיין הישועה לא באה, אין זה אלא גזירת שמים ומה לך שתמשיך להתפלל ולבקש". אולם המשכתי להתחזק, והחלטתי להמשיך באמירת כל ספר תהלים מידי שחר בציונה של רחל אימנו.

בתום השנה השנייה, ביי"ב באדר ב' תשע"א הגיעה הישועה הפלאית – פקד ה' אותנו בזוג תאומות!

מדברים אלו למדתי לימוד גדול אותו אציע לפני כל מבקש ישועה:

דבר ראשון – אסור להתייאש! יעבור על האדם מה שיעבור עליו ועדיין חלילה לו מלהרים ידיים, עליו להתחזק באמונה תמימה במי שאמר והיה העולם, הקב"ה הוא כל יכול ובכוחו הגדול לשנות סדרי בראשית! ושנית, צריכים ללמוד על כוחה של תפילה. להתפלל ולהתפלל ושוב להתפלל, בלי תפילה האדם לא מקבל כלום! ואילו בכוחה של תפילת האדם לחולל ניסים ונפלאות ממש. הבעיה היא שאנשים לא מכירים מספיק בערכה של התפילה, התפילה היא מהדברים העומדים ברומו של עולם ובני אדם מזלזלים בהם (ברכות ו, ב) ולו רק יבין האדם את כוחה ומעלתה, אזי יזכה לפעול ישועות גדולות ושידודי טבע.

(מתוך ראיון המבשר, גליון יום הכיפורים תשע"ח)

הוא שנאמר: **"רוצה ה' את יראיו את המיחלים לחסדו"** – הקב"ה מעוניין באלו שמייחלים רק לחסדו ולא מצפים לגורם נוסף שיעזור.

ואמר פעם הגה"ק **החפץ חיים** זי"ע בשנת תרפ"ד בעת שהותו בבראדנא, כאשר המוני בית ישראל צבאו על פתחו לזכות לחזות בזו פניו ולהתברך מפיו: דעו לכם, כי כל אב אוהב את בנו, והוא מצפה בכליון עיניים, מתי יבוא בנו לפניו ויבקש מאתו שיטיב עמו. והנה, אם הבן לא בא אצל אביו בשעה שהוא נצרך לדבר מה, ובמקום זה הינו שולח שלוחים אל אביו שהם יבקשו בעדו, הרי 'שליחות' זו גורמת עגמת נפש לאב. כך גם, הקב"ה מצפה כביכול לתפילתו של כל אחד מכם.

ושמא תאמרו, שאותי מחבב הקב"ה יותר מכם, אף אני אענה כנגדכם ואמר, חס וחלילה... חס וחלילה... אלא הקב"ה אוהב כל אחד מבניו אהבה שווה, כי כולנו בניו של מקום. ואם תוסיפו לומר שיש עוונות בידיכם, דעו לכם שהקב"ה יושב ומצפה לבניו שיבואו להתפייס עמו, ויבקשו ממנו 'החזירנו בתשובה שלימה לפניך'.

עוד מסופר, שרבי יהודה עדין הגיע פעם למקסיקו, ובשדה התעופה חפו לו עשרות יהודים שרוצים ברכות. רבי יהודה נתן להם שלום במאור פנים, אך לא ברח אותם. "איני רואי לברך!" כך אמר. הנה שם יהודי מבגד שלא הבין עברית, הוא נגש לרבי יהודה וביקש: "ברכני!" אך רבי יהודה לא ברח. אותו אדם לא התנאש, בקל בית פנסת שהלכו עם הרב מצאיו את אותו אדם שחזר ומבקש: "ברכני!" ורבי יהודה לא ברח. ביום האחרון לפני הטיסה נגש אותו אדם לעזרו של הרב והתחנן: "אמור לרב שברך אותי בבקשה..." המשמש נגש לרב והתחנן עברו לברכה. הרב אמר: "הכנס אותו אלי". ואז שאל אותו הרב: "אמור לי, כמה פעמים ביום אתה מתפלל?" האיש מהר וענה: "מה זאת אומרת? שלוש פעמים!! שחרית, מנחה וערבית", והרב אמר: "האם אין זה מספיק לך? אתה מדבר שלוש פעמים ביום עם בורא העולם בעצמו ואתה מבקש ממני ברכה?" ויש להדגיש שאין הפונה שלא צריכים ברכה מרובנים שהרי הגמרא בעצמה אומרת: "מי שיש לו חולה ללך לחכם ויבקש עליו רחמים", הפונה כאן לפרופרציות הנכונות, לא לשכח שיש בורא עולם שפגדו הפל והוא מתאנה לתפלותינו!

"וַיִּתְרַצְוּ הַבְּנָיִם, בְּקֶרֶבָה, וַתֹּאמֶר אִם-כֵּן, לָמָּה זֶה אֲנִי; וַתִּלְךְ, לְדַרְשׁ אֶת-ה'." וַיֹּאמֶר ה' לָהּ, שְׂנֵי גַיִם בְּבִטְנָךְ, וְשְׂנֵי לְאֵמִים, מִמֶּעֶיךָ פִּרְדוּ; וְלֹאֵם מִלֵּאֵם יֵאֲמָץ, וְרַב יַעֲבֹד צַעִיר." (כה, כ"ב – כ"ג)

המתח הפנימי בין יהודים לגויים נעוץ אפוא בשרש הווייתם. זה מאבק מתמיד שלא ייגמר עד ביאת המשיח. לעיתים הוא לובש דמות חמורה ומכוערת, ולעיתים הוא נושא אופי מעודן ומאופק יותר, אבל המתח הבסיסי הזה קיים לעולם.

אך התורה הבטיחה - והמציאות הוכיחה זאת - **"ולאם מלאם יאמץ"** - ומפרש רש"י: "כשזה קם זה נופל": כאשר יהודים ממלאים את תפקידם ומתנהגים כיהודים, עשוי חש יראת-כבוד כלפיהם. דווקא כאשר ההבדלים בין יהודים לגויים באים אל מלא ביטויים, הדבר מעורר הערכה מצד הגויים, ואילו הנטייה להידמות לגויים ולהתבולל בתוכם, מעוררת תגובה הפוכה של בוז וזלזול.

על דרך הרמז, מלמדים אותנו חז"ל, שבתוך כל אחד מאתנו מתרוצצים יעקב ועשיו המסמלים את הנפש האלוקית והנפש הבהמית. "כשזה קם זה נופל" (רש"י) – כשהנפש האלוקית מתחזקת בלימוד התורה, נוצרת חולשה כללית בנפש הבהמית. הדבר נעשה בלי מאמץ אלא מעצמו. "זֶה לְעֵמֶת זֶה עֶשָׂה הַאֲלֹקִים" אומר קהלת - כנגד צד הקדושה ברא הקב"ה את היסטרא אחרא' [=הצד האחר]. כנגד כוחות הבניין והיצירה – את כוחות ההרס והחורבן. ובמאבק הזה אין רגע דל, אין שביית-נשק. "כשזה קם – זה נופל, וכשזה נופל – זה קם".

בהיכל הכולל שהגרי"א רוט עומד בראשו, מתפלל יהודי שחזר בתשובה שלימה לפני 35 שנה. כיצד קרה הדבר? – סיפר הגאון רבי אליעזר רוט: אדם זה, שהיה חילוני גמור, נתקל פעם בכתבה שפורסמה אף היא בעיתון חילוני, שתיארה את יופיו של ארון הקודש של ישיבת פוניבז'. כאמן, שהתעסק בתחומי ייצור הרהיטים, ביקש לעמוד מקרוב על צורת ההיכל, שהובא כידוע, במבצע מורכב מאיטליה.

הוא הבין מראש שכאדם שאינו שומר מצוות, לא יוכל להיכנס להיכל הישיבה בשעות היום, שבהן נמצאים הבחורים באולם, ושוקדים על תורתם. הוא תכנן, אפוא, לעלות לישיבה בבני ברק בשעת לילה מאוחרת מאוד, הרבה אחרי חצות. בשעה זו, כך שיער, לא יהיה כבר אף בחור באולם הישיבה, ותהיה לו השעה המתאימה שבה יעלה בידו לבדוק מקרוב את ההיכל המפואר. וכך עשה. האיש יצא מתל אביב, עיר מגוריו, עשה את דרכו לבני ברק, והיה בטוח בכל מאת האחוזים שכאשר יפתח את דלת ההיכל של ישיבת פוניבז', ימצא לפניו אולם ריק. אבל, כפי שידוע לכולנו, התמונה היתה שונה לחלוטין.

האמת היא, שעוד מרחוק, בהיותו במעלה המדרגות המובילות אל הישיבה, היה נראה לו שימשהו כאן, שהשתבש בדרך... הוא שמע בבירור את קול הלימוד, והריחא דארייתא, אבל היה בטוח שהקולות הללו אינם מגיעים מההיכל המואר, אלא ממקום אחר.

כשפתח את הדלת, כמעט והתעלף... בחורים רבים, שמספרם הגיע ליותר מ-100 כפי שסיפר ברבות השנים – היו בשעה זו באולם, והאווירה היתה נשמעת כבצהרי היום.

כיון שלא רצה לבלוט יותר מדי, עמד מן הצד, והתבונן במחזה הנראה לנגד עיניו. "הייתי צריך לצבוט את עצמי כדי להיות בטוח שאינני חולם", סיפר לאחר שנים רבות לבני משפחתו. למצוא בשעה כזו כל כך הרבה בחורים הממשיכים ללמוד, לזאת הוא לא ציפה, ולא העלה בדעתו. לאחר דקות ארוכות, שבהן עמד וצפה מן הצד במחזה הנאדר, החליט לפנות לאחד הבחורים ולשאול מדוע הם אינם הולכים לישון... תשובתו של הבחור הממה אורו בפשטותה. "אין אצלנו לוח זמנים, על פיו אנחנו פועלים, כל עוד שבחור מרגיש שיש לו עדיין כוח ללמוד – הוא לומד. ברגע שתגבר עליו העייפות, הוא ייגש לחדר ויעלה על יצועו". ענה הבחור. האמן התל-אביבי המשיך להתעניין: "האם אתם לומדים לקראת מבחן כלשהו?", ותשובת הבחור היתה ש"בישיבה עצמה אין מבחנים, אבל כל אחד מאתנו מתכונן לקראת המבחן שיעשו לו בשמים, לאחר 120 שנותיו"...

האמן הספיק כבר לשכוח את הסיבה שבגללה הגיע להיכל הישיבה... ארון הקודש כבר לא עניין אותו כל כך, כמו התופעה המרשימה היו של הבחורים הממשיכים ללמוד, בשעה שבה כל חבריו וידידיו כבר ישנים מזמן... לפתע הוא גילה שכל מה שידע, וכל מה שאמרו לו במשך כל השנים על המושג 'בני ישיבות', אינו מתקרב אל המציאות כלל, ומטרתם היחידה של לומדי התורה היא לעלות ולהתעלות במעלות התורה והיראה.

ואם לא היה די בכך כדי לשבות את ליבו, הרי באותו רגע נפתחה הדלת הצדדית של האולם, ודמותו המזהירה של מרן ראש הישיבה הקשיש, רבי דוד פוברסקי צע"ל, נראתה בפתח, כאשר כל הבחורים קמים לכבודו ביראת כבוד. מרן הגרי"ד פסע מדודות אל מקומו ב'מזרח', שם ישב ולמד כמדי לילה, עד השעה שבה מתפללים בישיבה תפילת שחרית.

זה כבר היה יותר מידי בשבילו... לאחר שהבחורים גילו לו שמדובר בראש הישיבה, המגיע לכאן מידי לילה 'כמו שעון', ויושב ללמוד במשך שעות,

התפלא האמן ואמר: 'אצלנו אין דברים כאלה, גם המלומדים הגדולים ביותר, כשהם מגיעים לגיל זקנה, הם מפסיקים ללמוד'...

המחזות שנגלו לנגד עיניו, הציפו לו את האמת מול העיניים, והוא החליט בו במקום שאם זו היא דרך החיים הנהוגה אצל בני הישיבות, הוא עוזב את הכל, ובא ללמוד תורה.

"וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב אֶל-יִצְחָק אָבִיו, וַיִּמְשְׁחוּ; וַיֹּאמֶר, הַקֵּל קוֹל יַעֲקֹב, וְהִידִים, יָדִי עֵשָׂו." (כז, כב)

מובא במדרש רבה (תולדות סה. יט) "הקל קול יעקב" - בזמן שקולו של יעקב מצוי בבתי כנסיות ובתי מדרשות אין הידיים ידי עשיו, ואם לא - "הידיים ידי עשיו".

ומקשים המפרשים והלוא לא נאמר בפסוק "ואין הידים ידי עשיו" כי אם "והידיים ידי עשיו" כלומר אפילו כשהקול קול יעקב גם אז "הידיים ידי עשיו"? ומסביר רש"י, כתוב "הקל" - חסר ללא ו', והדיוק הוא: אם קולו של יעקב חסר, אם יעקב 'הקל' קולו, מיד "והידיים ידי עשיו" - ידי עשו שולטות כלומר כאשר מורגשת חולשה והקלה בקול יעקב שהוא חסר, אזי שולטות בו "הידיים ידי עשיו". ואילו כאשר קול יעקב הוא מלא ללא חולשה והקלה אזי אין ידי עשיו שולטות בו.

משפחת ב' מתגוררת בעיר אופקים למעלה מעשור. ככל תושבי העיר, נתונים היו גם הם בבוקרו של חג שמחת תורה תחת התקפת טרור מרושעת בה מחבלים חמושים חדרו מרצועת עזה וזרעו הרס ומות בכל מקום. ההתקפה, כידוע, החלה בסביבות שעת הזריחה, כשהחלו הרוצחים בהתקפת טילים לעבר ערי ישראל, שבהמשך התבררה כתרגיל הסחה שתחת חסותו נכנסו אלפי רוצחים לארץ הקודש באין מפריע.

באותה שעה בדיוק עמד אבי המשפחה, לצאת עם שני ילדיו לכיוון בית הכנסת כדי להתפלל את תפלת החג ולחגוג את ההקפות לכבודה של תורה. כמו כל תושבי הדרום, בני המשפחה כבר מורגלים בדרכי ההתנהגות בעת שמיעת אזעקות, וכך אף בפעם הזאת, לאחר שהתמינו כמה דקות במקום מוגן יצאו החוצה והתכוננו להמשיך בשגרת יומם.

כאן המקום לציין כי משפחת ב' מתגוררת על גבול שכונת 'מישור הגפן' שעליה השתלטו המחבלים ורצחו עשרות מתושביה. מסלול הליכתם עובר באותה שכונה וחולף על פני רחוב התמר, שבו התמקמו המחבלים הנתעבים. כשוך האזעקות עמדו האב וילדיו לצאת לבית הכנסת, אלא שטרם צאתו הפצירה בו זוגתו שימתין עוד קמעה, שמא תשמענה אזעקות נוספות. ואולם הבעל, שכבר היה מורגל לשגרת הטילים, הרגיע אותה כי המתקפה עברה, ואין סיבה לחשוש.

האב וילדיו עמדו סמוך לדלת, אולם אז העלתה הרעיה טענה מוחצת: "הן בלאו הכי בבואך לבית הכנסת", טענה, "אתה מברך ברכות השחר עם הילדים לזכות ולזכות בעניית אמן. אני מבקשת ממך שתעשה זאת היום בבית, יחד עם בני הבית שכולם התעוררו מקודם עקב האזעקות, כך, לאחר שתהיה בידינו זכות האמן, אוכל להיות רגועה יותר כשתצא".

לטענה זו לא יכול היה לסרב. נעמדו אפוא כל בני המשפחה בסלון הבית והחלו לברך ברכות השחר בזה אחר זה. בגדול החלו ובקטן כילו; האב, האם ולאחר מכן ששת ילדיהם ברכו את ברכות השחר כשאר כל אחד מהם עונים כל בני המשפחה אמן בכוונה. דקות ארוכות ארך המעמד, ועם סיומו זכה האב מאת זוגתו ליברכת הדרך'.

כשידייו נתונות בידיהם של שני בניו הגדולים, עמד האב לצאת לדרך, אלא שמשם באותו רגע החלו להישמע מבחוץ קולות מחרידים של ירי, צעקות ובהלה. אחד השכנים נכנס לבנין בריצה ומיהר לעדכן על המצב והזהירם לבל יצאו מביתם משום שמחבלים חמושים מסתובבים ברחובות העיר.

אם המשפחה מסיימת את סיפורה במלים אלו: "נקל לשער היכן היו, בעלי וילדי, אמורים להיות באותן דקות גורליות, אלמלא למדנו את המודעות והחשיבות של אמירת ברכות השחר בחברותא. מאז ומתמיד ידעתי על סגולותיה של הנהגה זו להציל מכל צרה וצוקה, אולם עתה זכני ה' לראות זאת בחוש. הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו".

האירועים בדרום פתחו לאנשים רבים צוהר לעולם חדש, **אנחנו שומעים מאנשים שניצלו בדרך נס, שכולם מדברים אמונה וקוראים להתחזק בשמירת שבת**, כך גם החטופה היחידה ששחררה בפעולה צבאית, בזכות מה היא שוחררה? אחרי שאמא שלה הפרישה חלה ובכתה בתפילות מעומק הלב למענה, והודו שלה קיבל על עצמו לשמור שבת כל ימי חייו אם היא תשחרר, פתאום היא משתחררת – נגד כל הסיכויים!

הש"ת הוכיח לנוסר בצורה הנוראה והמאוימת ביותר שאין על מי לסמוך בעולם, ואין במי להסתיע – אלא בהקב"ה לבד!
"אם ה' לא יִשְׁמֶר עִיר שְׁוֹא שְׁקֵד שׁוֹמֵר."
"התחושות האלו רווחות מאוד בציבור, ובהתאם לכך יש ביקוש עצום ליהדות. אנשים מתחזקים, רוצים לשמור שבת, רוצים ללמוד תורה. אנשים מבינים שהקב"ה מדבר ישירות אלינו, ואנחנו מחויבים לחשב את דרכינו, ולפייס את בוראנו

לע"ו אסתר מזרחי בת יחזקאל וכתון ז"ל
ולב"ע ב' עבת ה'תש"פ. ת.נ.צ.ב.ה.

לע"ו ר' יצחק ב"ר נסים מזרחי ז"ל
ולב"ע י"ח תשרי ה'תשס"ט. ת.נ.צ.ב.ה.